

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਧਿਐਨ

Gurdeep singh, Research scholar
Sunrise University, Alwar

Dr. Sonia Saini
Assistant Professor
Sunrise University Alwar

ਸਾਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੌਖਿਕ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਸੀ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂਕਿ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਵਿੱਚ ਕਹਿੜਾ? ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਨਾਲ, ਸੀ ਬਹੁਤ ਜਨਰਲ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ/ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਿੰਗਲ ਹਨ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਇਕੱਠ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਘੱਟ ਅਕਸਰ। ਅੱਗੇ ਈਵੇਲੂਸ਼ਨ ਦੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮੀਡੀਆ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਨੋਰੰਜਨ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਅਨੁਭਵ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਦੋਸਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ, ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਜਾਂ ਨਵੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾ ਕੇ। ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦਿਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ-ਈਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਸ਼ਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਿਆਹ - ਇਸ ਨੂੰ ਸੀ ਸਮਾਂ ਲਈ ਹਰ ਕੋਈ ਨੂੰ ਆਉਣਾ ਨਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਕਮਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ (ਜੇ ਇਹ ਸਰਦੀ ਸੀ), ਅਤੇ ਮੇਜ਼ਬਾਨ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ, ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚਾਹ ਪਰੋਸੇ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਅਨੁਭਵਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਲਪਨਾ ਤੱਕ। ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਲੋਕਿਕ ਜੀਵਾਂ ਜਾਂ ਅਲੋਕਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਬਾਰੇ: ਜਿਨਾਂ, ਪਰੀਆਂ, ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਅਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਬਾਹਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਬੰਕ (ਲੱਕੜ ਦਾ, ਚੱਲਣਯੋਗ ਲਾਈਟ ਬੈਂਡ) ਚੌਕੀ ਵਾਲੇ ਪੱਖੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਤਾਰਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਸਥਾਨ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਬੱਚਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਪੁੱਛੇ ਕੋਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਬਦਬਾ ਦੇ ਕਹੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰੇ ਕੁੱਝ ਦਿਲਚਸਪ ਕਹਾਣੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਹਾਣੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਪਰ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਕਹੇਗਾ। ਇਹ ਕਦੇ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸਾਡਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰੇ। ਹੁਣ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਸੀ- ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ - ਉਹ ਬਣਾਇਆ ਕਹਾਣੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹਰ ਕੋਈ ਸਮਾਂ।

ਭੂਮਿਕਾ

ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੁਸਲਿਮ ਔਰਤ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਪੱਖਪਾਤ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਲਿਆਓ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਖੋਜ, ਆਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਮੇਰੀ ਲਿੰਗ, ਭੂਗੋਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਖੰਭ ਤਰੀਕੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਮੌਖਿਕ ਲੋਕ-ਕਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ, ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਛਾਪਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਦੇਰ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਯੁੱਗ. ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਮੈਂ ਹੁਣ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਦਾ ਹਾਂ ਧਾਰਨਾਤਮਕ ਕੰਮ ਅਕਸਰ ਲੋਕ ਕਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਅਤੇ "ਫਾਸਿਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ" ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰਿੰਟ ਵਿੱਚ ਫਿਕਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ, ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੁਣ ਨਿਊ ਵਿੱਚ ਜ਼ੀਲੈਂਡ, ਪਾਸ ਮੈਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੋਚਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ.

ਮੇਰਾ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਿਛਲੇ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰਾਂ, ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ. ਕੁਲੈਕਟਰਾਂ, ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਇਤਿਹਾਸਕ, ਭੂਗੋਲਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ। ਜੇੜਿਆ ਨਾਲ ਸੋਚੋ ਸੋਚੋ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦਾ ਦਰਸ਼ਕ ਟੈਰੀ ਈਗਲਟਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਰਥ, ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ" ਜਾਂ "ਇੱਕ ਸਰੀਰ" ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਵਰਗ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ" (1-2) ਮੇਰੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਲਏ ਹਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ: ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਵਰਗ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਪੂਰਵਵਾਦੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੋਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸਲਾਮੀ ਸੋਚ, ਸਾਰੇ ਦੇ ਕਹਿੜਾ? ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਹੱਲ ਲਭਿਆ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਕੰਮ ਦੇ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਲ.

ਮੇਰੀ ਖੋਜ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਦਹਾਕਾ ਦੇ ਵੀਹਵਾਂ ਸਦੀ ਅਤੇ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਹਾਕਾ, ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਚ ਪੱਛਮ ਨੇ ਪਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਕਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ੈਲੀਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪੱਛਮੀ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਨਕੀਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੇਵਾਂ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਕਲਾਸ. ਡਿਜ਼ਨੀ (ਮੁੜ) ਉਤਪਾਦਨ ਦੂਤ ਦੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀ ਰੀਮੇਕ ਕਲਾਸਿਕ ਪਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ

ਫਿਲਮਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਗ ਦੇ ਸਾਡਾ ਜੀਵਨ-ਪਰ ਇੱਕ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਨੂੰ ਵਧਦੀ ਪੜਤਾਲ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੁਝਾਨ ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਤੇ ਕਲਾਸਿਕ ਪਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਂਜੇਲਾ ਕਾਰਟਰ ਦੀ *ਦਿ ਬਲਡੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਾਉਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੈਂਬਰਜ਼* ਅਤੇ ਐਮਾ ਡੋਨੇਘੂ ਦੀ *ਚੁੰਮਣ ਦੀ ਡੈਣ: ਨਵੀਂ ਸਕਿਨ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ*। ਇਹ ਰਿਟੇਲਿੰਗ ਇਹਨਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਮੌਜੂਦ ਰੂੜੀਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਲਿੰਗਵਾਦੀ ਅਤੇ ਨਾਰੀ-ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਤ ਜੋ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਅਣਗਿਣਤ ਹਨ। ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਮੇਰੀ ਰੀਡਿੰਗ ਦੇ ਇਹ ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਮੁੜ ਵਿਕਰੀ, ਆਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਟੇਲਿੰਗ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਕਾਲੀ ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਰੂਪ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਡੂੰਘੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ. ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖੋਜ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਘਾਟ ਪਾਈ ਗਈ ਪਹੁੰਚ ਇਹ ਕਮੀ ਹੈ ਦੇ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪਾਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕੰਮ.

ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੱਧ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਵਿਦਵਤਾਪੂਰਵਕ ਅਧਿਐਨ ਹਨ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਮਾਰਸੀਆ ਲਿਬਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਨੀਅਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ("ਕੋਈ ਦਿਨ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਿੰਸ ਵਿਲ ਕਮ" 1972), ਬਰੂਨੋ ਬੇਟੇਲਹਾਈਮ (*ਦਾ ਯੂਜ਼ ਆਫ ਐਂਚੈਂਟਮੈਂਟ*) 1976), ਜੈਕ ਜ਼ਿਪਸ (*ਬ੍ਰੇਕਿੰਗ ਦ ਮੈਜਿਕ ਸਪੈਲ* 1979, *ਪਰੀ ਟੇਲ ਐਜ਼ ਮਿਥ/ਮਿੱਥ ਐਜ਼ ਫੇਅਰੀ ਟੇਲ*) 1993, ਗ੍ਰੀਮ ਲੀਗੋਸੀ 2014), ਕੇ ਸਟੇਨ (*ਕੋਈ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡਾ!*) ਡੈਣ ਆ ਜਾਵੇਗਾ 2008), ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ ਬਚੀਲੇਗਾ (*ਪੋਸਟਮਾਡਰਨ ਫੈਰੀ ਟੇਲਜ਼* 1997, *ਫੈਰੀ ਟੇਲਜ਼ ਟ੍ਰਾਂਸਫਾਰਮਡ* 2013)। ਵਾਧੂ ਧਿਆਨ ਹੈ ਚਲਾ ਗਿਆ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਾਲ ਇਹ ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਵਿਦਵਾਨ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ (ਲਿੰਗ, ਕਲਾਸ) ਜਾਣੂ ਪਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਏਨਕੋਡ ਕੀਤੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ (ਅਕਸਰ ਇਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ) ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੀਮ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਡੇਨਾਲਡ ਹਾਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੇਖ "ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਫੈਰੀ ਟੇਲ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ" ਵਿੱਚ ਐਂਡਰੀਆ ਡਵਰਕਿਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਿ "ਪਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ" ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ੈਤਾਨ, ਸੁੰਦਰ, ਅਤੇ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ, ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟ, ਚੰਗਾ, ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ "(3)। ਇਹ ਪੈਟਰਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੱਤ ਹਨ ਸਾਰੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ 'ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ' ਅੰਤ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਈ ਆਇਆ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੈ ਇੱਕ ਲੋਕ ਅਤੇ ਪਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ 'ਤੇ ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਵਿਦਵਤਾ ਸਿਰਫ ਪਛਾਣਨ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪੈਸਿਵ ਮਾਦਾ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਨਾ ਜਵਾਨੀ ਔਰਤਾਂ (ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ) ਦੀ

ਲਿੰਗ ਸਮਝ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਰਵੱਈਆ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ ਬਹੁਤ ਸਧਾਰਨ, ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟਸ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਪਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾਰੀਵਾਦ (2004):

ਕੁਝ ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਪਰੀ-ਕਹਾਣੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਪਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਲਿੰਗਵਾਦੀ ਬਾਰੇ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਸਾਧਾਰਨੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੋਰ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਐਨ ਪਰੀ-ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀਆਂ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਆਗਤ, ਸਮਾਜਿਕ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਦਰਭ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ, ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪਰੀ-ਕਥਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਪਾਠਕ੍ਰਮ (ix-x)

ਜਿਵੇਂ ਆਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਮੇਰੀ ਕੰਮ ਖੰਭ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਆਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਕਿਸਮ ਦੇ "ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ" ਹਾਸੇ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਵਾਲੇ [ਅਤੇ] ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ।"

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਧਿਐਨ

ਜਦੋਂ ਪਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜਾਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਮ "ਦ" ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਕਥਾ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਪੰਝੂੜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬਹੁਤਾਤ ਦੀ ਧਰਤੀ" (ਬਚੇਲੇਗਾ "ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਲਿੰਗ" 179)। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸੇ ਲਈ, ਭਾਰਤੀ "ਅਚਰਜ" ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਚਮਤਕਾਰ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਦਾ ਲੋਕ ਪਾਸ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਔਰਤਾਂ, ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਧੀਨਗੀ ਅਤੇ ਘਾਟ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋਨਾ ਵਿੱਚ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਰਹੱਸਮਈ ਜੀਵ, ਅਕਸਰ ਬੁਰਾਈ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚਦੇ ਹਨ, ਇਸਲਈ ਇੱਕ ਖਤਰਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਬਾਚੇਲੇਗਾ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਆਪਣੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ["ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ"] ਰਹੱਸ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। [ਭਾਰਤੀ] ਔਰਤ ਦਾ ਨਸਲੀ ਚਿੱਤਰ ਪੱਛਮੀ ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਦੇ ਰਹੱਸ ਅਤੇ ਲੁਭਾਉਣੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ" ("ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਲਿੰਗ" 180)। ਇਸ ਰਹੱਸਮਈ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਕ "ਹੋਰ" ਅਤੇ ਰੂੜੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਉਹ ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ.

ਦੇ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ (ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਾਦਕ) - ਏਕ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਇੱਕ ਈਸਾਈ, ਔਰਤ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼, ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ, ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ, ਅਤੇ ਦੂਜੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ, ਇੱਕ ਪੋਸਟ- ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਮਰਦ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕੁਲੈਕਟਰ-ਆਈ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਣਨ ਦੇ ਲਿੰਗ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਧਰਮ, ਅਤੇ

ਲੁਕਵੇਂ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਰੂੜੀਵਾਦ। ਕੈਥਲੀਨ ਰਾਗਨ ਦਾ ਕੰਮ (ਵਿਚਕਾਰ ਉਹ ਦੇ ਹੋਰ) ਹੈ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ "ਦ ਸੰਪਾਦਕ, ਕੁਲੈਕਟਰ, ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ "ਫਿਲਟਰ" ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਇੱਕ ਨਾਜ਼ੁਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸੰਸਕਰਣ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ (230) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਸੇ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਸੰਪਾਦਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦਾ ਆਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਭੂਮਿਕਾ ਜੋ ਉਹ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਅਨੁਵਾਦਕ ਜੋ ਦੂਜੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਟ ਨੂੰ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ("ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ" 541)। "ਕੀ," ਉਹ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ, "ਸੰਗ੍ਰਹਿਕ, ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ਆਪਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਵਰਤਦੇ ਹਨ? [ਪਾਠਕਾਂ] ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ? ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਖਬੰਧ, ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਨੋਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੈਰਾਟੈਕਸਟ ਕਿਵੇਂ ਹਨ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ [ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ] ਸਮਝ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ?" (541)। ਇਹ ਸਵਾਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਅਧਿਐਨ ਔਰਤ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਅੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਖਿਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਫਿਲਟਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਜੋੜਦੇ ਹਨ ਵਿਭਿੰਨ ਪਿਛੋਕੜਾਂ, ਰੁਚੀਆਂ, ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਪ੍ਰੇਰਨਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦਕ, ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਸਮਾਜਿਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਲ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਹਰ ਸਥਿਰ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ। ਮੈਂ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਵੇਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ/ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਰਮ, ਸਮਾਜ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਫੀਚਰ ਕੀਤਾ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਟ

ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ 'ਤੇ ਲਗਭਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਸ਼ਫੀ ਅਕੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ "ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ"). ਮੈਂ ਪੱਛਮੀ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰੋਤ ਦੇ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਆਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਇਕੱਠੇ ਨਾਲ ਪੱਛਮੀ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ, ਆਈ ਪਾਸ ਬਣਾਇਆ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਘੱਟ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਵਾਨ ਖੰਭ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਗੀਤ, ਜਿਵੇਂ ਕੀ ਉਹ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਨਥਾਨੀ, ਕਿਰੀਨੋ ਨਾਰਾਇਣ ਅਤੇ ਏ. ਕੇ ਰਾਮਾਨੁਜਨ

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕ-ਕਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੱਛਮੀ ਪੋਸਟ-ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਅਤੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰੋਤ: ਕਹਾਣੀਆਂ, ਲਿਖਤੀ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਅਤੇ ਐਂਗਲੋ-ਇੰਡੀਅਨ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਭਾਰਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕੁਲੀਨ।¹ ਇੰਚ ਆਮ ਤੌਰ

'ਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਵਿਹਲੇ ਪੜ੍ਹਨ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਚੇਅਰ ਫੇਕਲਰਿਸਟਾਂ ਲਈ ਸਨ। 'ਵਿਗਿਆਨਕ' ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਪੋਸਟ-ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਗ੍ਰਹਿ "ਏਥਨੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਨਿਗਰਾਨੀ" ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਈ ਸਪੇਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰੋ" (ਕ੍ਰੇਨ ਅਤੇ ਜੋਹਨਸਟਨ 2007 82) ² ਇੰਚ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ-ਕਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪੂਰਬੀ ਨੂੰ 'ਜਾਣਨ' ਦਾ ਮਹਾਨ ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇਸ ਉੱਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ। ਇਸ ਪੋਸਟ-ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਫੋਕਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ, ਮਿਸ਼ੇਲ ਫੂਕੋਲ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ ਐਡਵਰਡ ਸੈਦ, ਲਗਭਗ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਸਾਮਰਾਜੀ ਯਤਨ ਭਾਰਤ।

ਮੇਰੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਹਾਸੇ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਲੋਕ-ਕਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ "ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ [ਅਤੇ] ਸਮਾਜਿਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਵਾਲਾ। , ਮੇਰੀ ਲੇਖ ਸਮਝਦਾ ਹੈ

¹ ਕੁਝ ਦੇ ਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ- ਰੋਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੱਤ, ਭਾਰਤੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਅਧਿਕਾਰੀ (1848-1909), ਤੇਰੂ ਦੱਤ, ਇੱਕ ਕਵੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨੀ (1856-77), ਰਬਿੰਦਰਨਾਥ ਟੈਗੋਰ, ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਗੈਰ-ਯੂਰਪੀਅਨ (1861-1941), ਸਈਅਦ ਅਹਿਮਦ ਖਾਨ, ਇੱਕ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ, ਇਸਲਾਮੀ ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ (1817-98), ਸਰੋਜਨੀ ਨਾਇਡੂ, ਇੱਕ ਕਵੀ, ਅਤੇ ਕਾਮਾ (1879-1949)

² ਦੇਖੋ ਵੀ ਕਬਾਈ (*ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗਲਪ ਯੂਰਪੀ ਮਿਥਿਹਾਸ ਦੇ ਪੂਰਬੀ* , 1994) ਅਤੇ ਨੈਥਾਨੀ ("ਦੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ- ਲੋਕ ਸਾਹਿਤਕਾਰ, 1997, *ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਮਰਾਜ* , 2010)।

ਇੱਕ ਖਾਸ ਖੇਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਵਧੀ, 1880 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ, 1947 ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ. ਮੇਰੀ ਖੋਜ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਕਰਣ ਹਨ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਚਾਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਫਲੋਰਾ ਐਨੀ ਸਟੀਲ (1847-1929), ਇੱਕ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1884 ਵਿੱਚ ਵਾਈਡ - *ਵੇਕ ਸਟੋਰੀਜ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਅਤੇ ਕੁਲੀਨ ਭਾਰਤੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਲਈ ਬੰਬੇ ਰਿਚਰਡ ਕਾਰਨੈਕ (ਆਰਸੀ) ਟੈਂਪਲ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਨੋਟਸ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕਿੱਸੇ।* ਫਿਰ ਇਹ. ਵਿੱਚ

ਮੁੜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 1894 ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀ "ਵਿਦਵਾਨ" ਅਤੇ ਸਨ ਮੰਦਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਲੈਕਸਿਕ ਜੋੜਾਂ. ਦੂਸਰਾ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਟੈਕਸਟ ਬਸਤੀਵਾਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਸ਼ਰੀ ਅਕੀਲ (1930-2013) ਦੁਆਰਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਵਜੋਂ 1963 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਹਾਣੀਆਂ [ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ] ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ ਦੁਆਰਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) 2008 ਵਿੱਚ, ਅਹਿਮਦ ਬਸ਼ੀਰ (1923-2004) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ . ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਦੋਵੇਂ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਖਾਸ ਦਿਲਚਸਪੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਮੂਲ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਮਾਨ ਪਲਾਟ ਤੱਤ, ਉਹ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਕੀਲ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਮੇਰੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਟੈਕਸਟ ਵਜੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੰਭਾਵੀ ਪਾਠਕ ਉਸ ਦੀ ਉਰਦੂ ਪੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੇ। ਮੂਲ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ 1963 ਦੀਆਂ ਉਰਦੂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੰਸਕਰਣ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਵਾਂ ਬਸ਼ੀਰ ਦਾ 2008 ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ (ਅੰਤਿਕਾ) 1) ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ "ਫਿਲਟਰਿੰਗ" ਭੂਮਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਮੇਰੀ ਖੋਜ ਹੈ ਅਧਾਰਿਤ ਖੰਭ ਬੰਦ ਕਰੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਢਾਂਚਾਗਤ ਤੱਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਨਾਲ ਇੱਕ ਖਾਸ ਜ਼ੋਰ ਖੰਭ ਵਰਣਨ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਅਤੇ ਪਲਾਟ (ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਾਣੀਆਂ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ). ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹੇ, ਇਹਨਾਂ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਤੋਂ ਸ਼ੋਅ ਕਿਵੇਂ ਵਾਧੂ ਕੁਲੈਕਟਰ/ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦਕ, ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਨੂੰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਹਵਾਲਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਸਿਆਸੀ

ਲੈਂਡਸਕੇਪ, ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਲ, ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ "ਦੱਸੇ ਜਾਣ" ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਵਾਲ ਮੈਂ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, "ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਾਡੀ ਬਿਹਤਰ ਮਦਦ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਸਮਝੋ ਕੀ ਹੈ ਖੰਭ ਸੱਟਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਿੱਚ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ, ਹੋਰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ?"

ਸਮਾਜਿਕ ਸਾਹਿਤ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ

ਸਮਾਜਿਕ ਸਾਹਿਤ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਯੂਰਪ ਸੀ ਬੁਮਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅੱਧੇ ਦੇ ਉਨੀਵੀਂ ਸਦੀ ਅਤੇ ਰੁਝਾਨ ਵਿਸਥਾਰ ਨੂੰ

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਬਸਤੀਵਾਦ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਭਾਰਤ, ਕਿੱਥੇ ਮੀਟਿੰਗ "ਨਿਵਾਸੀਆਂ" ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਜੋਂ ਮਾਨਵ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਖ (1863) ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ ਸੋਸਾਇਟੀ (1878) ਬਣੀਆਂ ਹਨ। ਸਬੂਤ ਦੇ ਵਾਧਾ ਦੇ ਇਹ ਨਵਾਂ ਵਿਗਿਆਨ, ਜਾਣੂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ "ਜਾਣਨਾ"³. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਲੋਕਧਾਰਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰਿਚਰਡ ਕਾਰਨੇਕ (ਆਰ.ਸੀ.) ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਵਿਲੀਅਮ ਕਰੂਕਸ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਦੇਸ਼. ਜੇੜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਲਾਭ ਹੈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮੰਦਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ "ਅਸੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ"। ਡੂੰਘੀ ਅਧਿਐਨ ਉਹ, ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਉਹ ਬੰਦ ਕਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹੀ ਸਮਝਣਾ ਹਮਦਰਦੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਚੰਗੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।" (ਕਿਊ.ਟੀ. ਗੈਰੀ ਐਬਟ ਅਤੇ ਖਿਨ ਥੰਤ ਹਾਨ ੨੦)।

1857 ਦੀ 'ਵਿਦਰੋਹ' ਤੋਂ ਇਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਪੂਰਬ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਏਜੰਟਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ (ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫਾਖੋਰ) ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ. ਇਹ ਗਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀ

³ ਆਰ. ਸੀ. ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਪਤੇ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਖੰਭ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਬਰਮਿੰਘਮ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਮਾਨਵ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ 1914 ਤੋਂ ਇੱਕ ਉਪਯੁਕਤ ਵਿਗਿਆਨ ਵਜੋਂ ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਲੇਨੀਆਂ।

ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ-ਕਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਹਾਲ ਹੀ ਤੱਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ, ਕੁਝ ਹਨ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੱਛਮੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੈਥਾਨੀ। ਨੈਥਾਨੀ ਨੇ ਸਿੱਕਾ ਲਾਇਆ ਹਾਲਤ "ਬਸਤੀਵਾਦੀ-ਲੋਕਕਲਾਕਾਰ" ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ਜੋਰ ਦਿਓ ਦੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ (1997). ਇਹ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬਸਤੀ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਦ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਨੂੰ ਬਸਤੀੀਕਰਨ ਲੋਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਖੋਰ।

ਵਿਲੀਅਮ ਕਰੂਕ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਆਰਕਾਈਵਜ਼ ਦੀ ਨੈਥਨੀ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੋਜ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਇਹਨਾਂ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਲੇਕਧਾਰਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪੁਰਾਲੇਖ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਗੀਤ, ਨੈਥਨੀ ਖੁੱਲਾ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਰਿਸ਼ਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਦੋ ਲੋਕ ਗੀਤਕਾਰ। ਇੱਕ ਸੀ ਵਿਲੀਅਮ ਕਰੂਕਸ, "ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਭਾਰਤੀ ਲੇਕਧਾਰਾ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਦਵਾਨ" ("ਇਸ ਲਈ. ਟੇਲ ਏ ਟੇਲ" 201), ਜੋ ਕਿ ਟੈਂਪਲ ਦੇ ਨਾਲ "ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਲੇਕਧਾਰਾ ਦੇ 'ਜੁੜਵੇਂ ਦੈਂਤ' ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਨ। ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ" (vii-viii ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਕਰੋ) / ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਇੰਗਲੈਂਡ ਪਰਤਿਆ ਕਰੂਕ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਆਨਰੇਰੀ ਡਾਕਟਰੇਟ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ. ਦੂਜਾ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਭਾਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ "ਪੰਡਿਤ" ਰਾਮ ਗਰੀਬ ਚੌਥੇ ਸੀ।⁴ ਨਾਥਨੀ ਬਾਰੀਕ ਲੇਕਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਦੋ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੂਲ ਹੱਥ-ਲਿਖਤਾਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਲੰਡਨ, ਅਤੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੌਥੇ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ, ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਜੋੜਿਆ ਨੋਟ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਬਦਮਾਸ਼ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜੱਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਨ। ਨਾਥਨੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ:

1996 ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਕਥਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅਣਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਲੱਭਿਆ, ਦੱਸਿਆ ਨੂੰ ਪਾਸ ਚਲਾ ਗਿਆ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਦੋ ਦਹਾਕਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਨਾਲ

⁴ "ਪੰਡਿਤ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵਿਦਵਾਨ, ਅਧਿਆਪਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਨੇਤਾ

ਵਿਲੀਅਮ ਕਰੂਕ, ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਦੌਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਪਰਹੀਰੋ ਭਾਰਤੀ ਲੇਕਧਾਰਾ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ... ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨਹੀਂ ਸਨ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਿਵਲ ਸਰਵੈਂਟ ਵਿਲੀਅਮ ਕਰੂਕ, ਨਾ ਕਿ ਪੰਡਿਤ ਰਾਮ ਗਰੀਬ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਚੌਥੇ। (201)

ਕਰੂਕ ਨੇ ਚੌਥੇ ਦੀਆਂ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਟੈਕਸਟੁਅਲ ਉਪਕਰਣ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਏ. ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਰਤੀਬ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਥੀਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਕੋਸ਼ਿਕਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਚ ਆਮ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੇਕਧਾਰਾ ਦਾ "ਵਿਗਿਆਨ"। ਜਦਕਿ ਚੌਥੇ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਉਹ ਹੈ, ਨੈਥਨੀ ਦਾਅਵੇ, ਚਲਾ ਗਿਆ "ਗੁਮਨਾਮ ਅਤੇ ਛੋਟਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸੌ ਸਾਲ," ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰੂਕ (*ਇਨ ਕੁਐਸਟ* xiii) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਚੌਥੇ। ਮੈਂ, ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣਜਾਣ, ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਪਾਗਲ, ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਅਤੇ ਕ੍ਰੋਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ. ਨਾਥਨੀ ਨੇ "ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ [ਚੌਥੇ ਲਈ] ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤੀ; ਉਹ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ

ਲੇਕਧਾਰਾ ਵਿਦਵਾਨ" (xiii)। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰੋਕ-ਚੌਥੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ "[1] ਉਹ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਸਿਆ ਸੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਸਕ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਲੋਕ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਏਨਕੋਡਿੰਗ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਹਾਰ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ" ("ਦੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ-ਲੇਕਵਾਦੀ" 3)।

ਸਿੱਟਾ

ਕਰੂਕ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਚੌਥੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਾਹਿਤਕ ਜਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਬਦਮਾਸ਼ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ, ਚੌਥੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਖੋਜ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਉਹ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਚੌਥੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਗਲਤ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ "ਪੰਡਿਤ" ਸੀ। ਉਹ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ, "ਪਾਗਲ ਅਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ" ਇਸ ਕਰਕੇ "ਵਿੱਚ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ, ਉੱਥੇ ਸੀ ਨੰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ " (ਨੈਥਨੀ 213)। ਉਹ ਜਮਾਤ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਕਟੋਰੀਅਨ ਰਵੱਈਏ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸੀ ਨਸਲ, ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਹਿਰੀ, ਅੱਖਰ, ਗੋਰੇ ਮਰਦ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਗੋਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੋਰਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਮਰਦ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ।

ਮੇਰੇ ਥੀਸਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਨੈਥਨੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਵਜੋਂ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ "ਸਾਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ" ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਾਹਿਤ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਨਾਲ ਇੱਕ ਖਾਸ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ

ਦਿੱਤਾ:

ਐਬਟ, ਗੈਰੀ ਅਤੇ ਖਿਨ ਥੰਤ ਹਾਨ। *ਬਰਮਾ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਕਥਾਵਾਂ: ਇੱਕ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ*। ਬ੍ਰਿਲ, 2000। ਐਡਮਜ਼, ਨੈਨਸੀ

ਜ਼ਮੀਨ ਡੇਨਿਸ ਐੱਮ. ਐਡਮਜ਼। "ਟੈਸਟ ਦੇ ਕੁੱਝ ਤਾਕਤਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ

ਸਿੱਖਿਆਤਮਕ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ: 1780-1850।" *ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਤਿਮਾਹੀ*, ਵਾਲੀਅਮ. 1 1, ਨੰ. 2, 1971, ਪੀ.ਪੀ 157-173. *jstor*, www.jstor.org/stable/367592. ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ 26 ਨਵੰਬਰ 2018

ਅਹਿਮਦ, ਨਸੀਰ। "ਚੰਗਾ ਲਿਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੈ।" *ਸਵੇਰ*, 14 ਫਰਵਰੀ, 2008.

www.dawn.com/news/1070916. ਫਰਵਰੀ 09 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ 2018।

ਅਹਿਮਦ, ਕਾਜ਼ੀ ਸ਼ਕੀਲ। "ਦ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ, ਭਾਰਤੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਮੁੱਦੇ." *ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੂਰੀ*, ਅਨੁਭਾਗ

56, ਨੰ. 2, 2003, pp 17-35. *jstor*, www.jstor.org/stable/41394021

[15 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ 2018](#)

ਅਕੰਦਾ, ਸਫਰ ਅਲੀ। *ਭਾਸ਼ਾ ਅੰਦੋਲਨ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਚਨਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ ਸੀਮਿਤ*, 2013.

ਪੰਜਾਬ ਰੰਗ _ ਮਾਰਕਾਜ਼ੀ ਉਰਦੂ ਫੱਟੀ, 1968

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣਾ. ਭਾਈਚਾਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਘਰ, 1963

ਅਸਦ, ਤਲਾਲ, ਸੰਪਾਦਕ *ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਮਨੁੱਖਤਾ* ਕਿਤਾਬਾਂ, 1998.

ਐਸਕ੍ਰਾਫਟ, ਬਿੱਲ, ਗ੍ਰਿਫਿਥ, ਗੈਰੇਥ ਅਤੇ ਟਿਫਨ, ਹੈਲਨ, ਸੰਪਾਦਕ *ਸਾਮਰਾਜ ਲਿਖਣਾ ਵਾਪਸ*. *ਲਿਖਤੀ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ*

ਅਭਿਆਸ ਪੋਸਟ-ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ. ਰੂਟਲੇਜ, 1989

ਅਸ-ਸਫੀ, ਅਬਦੁਲ ਬੱਕੀ। *ਅਨੁਵਾਦ ਅਸੂਲ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਮੁੱਦੇ* _ ਅਲੀ ਮਨਹਾਲ, 2011